

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Ústav anglického jazyka a didaktiky

Posudek závěrečné práce

předložené na Ústavu anglického jazyka a didaktiky
na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy

Jméno a tituly posuzující/ho: PhDr. Pavlína Šaldová, Ph.D.

Posudek: vedoucí oponentky

Autor/autorka: Bc. Kryštof Beták

Název práce: *Vytýkací konstrukce v odborném stylu: diachronní vývoj frekvence a funkcí v přírodních a humanitních vědách / Cleft-sentences in Academic Prose: Diachronic Development of their Frequency and Functions in Natural Sciences and Humanities*

Rok odevzdání: 2020

Předložena jako práce: bakalářská diplomová

Odborná úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Věcné chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Zvolená metoda:

původní a adekvátní vhodně zvolená nepříliš vhodná nevhodně zvolená

Výsledky:

originální původní i převzaté netriviální kompilace citované z literatury opsané

Rozsah práce:

příliš velký přiměřený tématu dostatečný nedostatečný

Použitá sekundární literatura (počet a výběr titulů):

nadprůměrná (rozsahem nebo náročností) průměrná podprůměrná nevyhovující

Grafická a formální úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Jazyková úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Tiskové chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet četné

Celková úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Stručná charakteristika práce (vyplňuje vedoucí, cca 100-200 slov)

Diplomová práce vychází z poznatků Bibera a Grayové (2016) o zásadní proměně typu komplexity (přesun do NP oproti souvětí) v textech přírodních věd ve srovnání s texty věd humanitních a předpokládá, že tato tendence se reflektuje i v ne/využití vytýkacích *it* konstrukcí, které strukturují propozici do dvou klauzí (tzn. očekává se jejich úbytek). Vedle četnosti výskytu autor pracuje i se zastoupením dvou diskurzních funkcí vytýkacích konstrukcí (Informative Pressupposition a Stressed Focus).

Vlastní korpus se skládá ze 170 textů z let 1800-2019 s rovnoměrným zastoupením přírodních a humanitních věd (1,35 mil slov). *It clefts* byly identifikovány pomocí zájmen *it* (cca 9 tisíc), které je součástí vytýkací konstrukce ve 306 případech. U nich je dále sledována syntaktická funkce vytčeného členu a diskurzni funkce (IP/SF).

Výsledky ukazují, že od poloviny minulého století v textech přírodních vět se vytýkací konstrukce nevyskytla, zatímco v textech humanitních věd není jasný trend patrný. Celkově v daném vzorku klesá i frekvence zájmen *it*.

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky

Práce sleduje relativně dlouhý časový úsek, což nutně vede k omezenému rozsahu dat pro jednotlivá období. I přesto se domnívám, že se podařilo zachytit počátek setrvalého trendu v textech věd přírodních. Výsledky textů humanitních oborů ukazují nutnost přesnějšího vymezení subregistru, případně korelace s dalšími proměnnými.

Silné stránky práce:

Na práci oceňuji shromáždění rozsáhlého korpusu a práci s celými texty. Silnou stránkou je rovněž kvalitativní analýza (funkce, syntaktická platnost vytýkaného členu), práce obsahuje zajímavá zjištění: např. str. 53 „*The dropping number of it-clefts in natural sciences seems to be caused by the tendency to avoid IP it-clefts with a focused adverbial in the function of topic-continuity, a function of clefts still preserved in humanities, as in (43). ...it is interesting to note that all the SF clefts have a subject as the fronted element in both sub-corpora with (44) and (45) presented as prototypical examples.*“

Slabé stránky práce:

Za slabší stránku práce považuji příliš stručný závěr, který se vyjadřuje zejména ke kvantitativním výsledkům a neobsahuje úvahu/syntézu množství dílčích poznatků kvalitativní analýzy, ani zhodnocení zvoleného přístupu (např. interpretace syntaktické funkce?). Sekundární literatura o vytýkacích konstrukcích mohla zahrnovat recentnější tituly (např. Patten 2012, která pokrývá i 19. století).

Otázky k obhajobě a náměty do diskuze:

1. Je nižší zastoupení IP clefts v přírodních vědách předpokládáno od počátku (bod 4, str. 31)?
2. Lze shrnout poznatky o zastoupení vytýkaných větných členů?

Další poznámky:

-str. 29 – speaker/hearer = reader?

-Figure 1, str. 36 *The frequency is plotted in instances per million (i.p.m.) with the lighter colours representing the confidence intervals* – ?

-formátování tabulek (např. Table 6, 26, 42..), popis tabulky na jiné stránce (např. str. 71), možná úspornější prezentace v tabulkách (např. sloučení tabulek)

-formát bibliografie – odražení prvního řádku?

-jazyk: místy redundantní vyjadřování: str. 38 *Three more figures follow in this section in order to provide information about the data.*, místy chybějící členy (např. str. 42), čárka před *that* (str. 65), str. 69- *This applies for the whole sub-corpus*, psaní nízkých číslovek – str. 43.

Navržená klasifikace:

- výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Podpis vedoucí:

V Praze, 11. června 2020